

capiendis delinquentibus, si sciant, se non esse compellendos, ut semel captos ad alios Judices remittant, quasi oleum, & operam in eorum capture adhibitam perditum, sed si reos capiant, neque cognitionem delicti, neque punitionem illis auferendam.

887 Neque obstat fundamentum contrariae sententiae: nam facile respondetur, oriri quidem præventionem ex citatione verbali legitima, verum si post eam reus ab alio Judice capiatur, vinci à posteriore præventione ex citatione reali, priorem ex citatione verbali, qua minus potens, & minus efficax est; ac per consequens prioris præventionis nullam esse habendam rationem, sed præferendum Judicem, qui realiter citavit.

888 Limitabit tamen prædictam primam sententiam, ut citatione reali, seu capture posterior citatione verbali, non sit præferenda verbali citationi, qua causam prævenit, cum sit in fraudem citationis verbalis; videlicet cum est procurata à reo, & affectata. Veluti si post verbalem citationem ab uno Judice factam se sponte judicio susterer, seu præfaretur coram alio, vel se carcerari fecisset ab eo, ut effugeret judicium primi Judicis, cuius integratitatem forte perimiscens, reveretur ne condignis pœnis severe afficiatur. Nam capture affectata non juvat ad præventionem, quemadmodum nec cetera juris beneficia affectata prodest solent, l. & qui data opera, 5. ff. ex quibus causis maiores, cum pluribus congestis à nobis quæstione præcedenti, num. 559. & 638. Hanc limitationem tradunt Hippolytus de Marsiliis in l. extra territorium, ultima, n. 202. & 203. ff. de jurisdictione omn. judic. Bossius tit. de foro competent. num. 98. Hieronymo de Monte de finibus regendis, cap. 25. n. 14. Tulus lib. P. conclus. 646. num. 8. & conclus. 647. n. 5. & n. 12. & conclus. 649. n. 3. Cancer variarum resolutionum, 2. part. cap. 2. num. 209. Scaccia de judiciis, lib. 1. cap. 12. n. 62. & 63. Farinacius in paxi, dicta quaf. 7. num. 53. vers. sublimita primo, & n. 64. Mastrillus d. dec. 210. n. 9. Giurba d. cons. 48. num. 41. & cons. 62. num. 2. ut in Hispania inter Judices ordinatis villarum, quos Alcaldos vocant; solene enim esse duo in qualibet villa jurisdictione pares, alter electus ex nobilitate, alter ex plebe, atque item inter Judicem ordinarium, vocatum Correctorem; & Alcaldum, seu Judicem fraternitatis, in iis criminibus, qua ad utriusque jurisdictionem pertinent, ut dicitur in dict. l. 10. tit. 13. l. 8. recopil. secus esset si unus Judex haberet jurisdictionem privavam, aut privilegiatam, ut notat idem Giurba, dicto consil. 48. num. 31. 36. 37. & 41. & consil. 62. num. 13. & 14. Grammaticus decision. 30. num. 11. & 12. & ad eum Didacus de Mari ad num. 12. Decianus tract. crim. lib. 4. dicto cap. 20. num. 23.

889 Non, præventio inducitur ex præcepto Judicis, quo juber reum non recedere à tali loco, quoniam vult venire ad faciendum contra eum visitationem, vel inquisitionem; quoniam hoc præceptum habet vim citationis, Federicus de Senis cons. 145. num. 3. in fine, vers. sed pone quod corrupte solet allegari, consil. 140. propone hunc casum, videtur sentire contra hanc assertiōnem, & præferri debet tanquam præventionis, referens se ad Archidiacionum in cap. si eum, de præbend. in sexto, verum eam tueretur Antonius in dict. cap. proposisti, num. 13. Panormitanus num. 11. Marianus num. 25. Felymus num. 2. in fine, vers. in questione, Decianus tract. crimin. lib. 4. cap. 21. num. 17. Azevedus in dicta lego 10. num. 66.

890 Septimo, citatio personalis inducit præventionem comparatione citationis factæ domi, cum citationes eodem tempore sunt; adeo, ut personalis tanquam efficacior, & majoris virtutis, præferatur citationi factæ in domo, & Judex, qui citavit personaliter, prævenisse censendis sit Judicem citanteum eodem tempore in domo. Ita sentiunt Marianus Socinus in dicto cap. proposisti, num. 21. in fine, Decianus tract. crimin. 1. 4. d. cap. 21. num. 13. Farinacius dict. quaf. 7. num. 63. circa finem, Scaccia dict. cap. 12. num. 79. Azevedus in dict. leg. 10. num. 76. & 77. Antonius de Matthæis de prorogat. jurisdictione, num. 33. versicul. redeundo si utraque, Marta de jurisdictione. 2. part. cap. 3. num. 16.

891 Octavo, Judex procedens in causa per accusationem ex instantia accusatoris propositam coram eo, post inquisitionem ab altero Judice formatam, contra reum, & citationem factam, censetur prævenisse causam, & præferendus est Judici procedenti via inquisitionis, cæteris paribus. Ratio est, quia superveniente accusatione,

qua est remedium ordinarium, cessa remedium inquisitionis, quod censetur extraordinarium, ut recte docuit Dynus in cap. factum legitime, 73. n. 7. de regul. jur. in 6. tractat late Marianus Socinus in cap. qualiter, & quando, 24. ex n. 1165. de accusationibus, resolvit Bossius tit. de inquisitione, ex n. 16. celsat enim regulariter remedium extraordinarium, accedente ordinario, leg. in cause, la seunda. ff. de minorib. superveniente igitur accusatione, & extinta inquisitione, pariter censetur extincta præventione, que est illius effectus. l. cum principalis, ff. de reg. jur. Ita sentiunt Antonius de Butrio in cap. qualiter, & quando, 24. num. 13. circa finem, Marianus Socinus n. 1169. circa finem, de accusationibus. Decianus lib. 4. tract. crim. cap. 20. n. 22. Azevedus in d. l. 10. n. 44. Giurba d. cons. 48. num. 43. Barbosa in d. leg. si quis possea, ex num. 83. Dixi ceteris paribus, quoniam si ex aliqua causa disparsit sit Judicum jurisdictione ex ipsam ex natura, veluti contingit in Judice loci originis, vel domicili, & loci delicti, præventione qua inter Judices accidentalem prælationem inducit, nihil operabitur. Etenim causa naturalis prævalit accidentali, leg. qui habet, 3. ff. de tutel. Menochius de presumptionibus, lib. 3. presump. 29. num. 48. & 64. Tulus liter. C. conclus. 147. vol. 1. quamobrem superius sectione præcedente, ex num. 807. dixi, præventionem etiam per viam accusationis coram uno Judice domicili, aut originis, non operari in præjudicium Judicis loci delicti, cuius jurisdictione, quod ad hanc rem attinet, præstans est ex natura sua iuxta legum præstitutum: igitur ista præventione operabitur inter Judices pares dumtaxat, ut dixi supra, n. 872. adnotavitque Gail. obseruat. prat. l. 1. obser. 29. num. 4. ex Panormitanu in cap. ut debitum, 59. num. 22. de appellationibus, & Thesaurus decis. 90. num. 6. qui ut præventioni locum esse inter Judices in eadem civitate existentes, habentes separatam jurisdictionem: consonat Azevedus in dict. l. 10. num. 10. & Barbosa in d. l. si quis possea, 7. num. 2. Giurba d. cons. 48. num. 41. & cons. 62. num. 2. ut in Hispania inter Judices ordinatis villarum, quos Alcaldos vocant; solene enim esse duo in qualibet villa jurisdictione pares, alter electus ex nobilitate, alter ex plebe, atque item inter Judicem ordinarium, vocatum Correctorem; & Alcaldum, seu Judicem fraternitatis, in iis criminibus, qua ad utriusque jurisdictionem pertinent, ut dicitur in dict. l. 10. tit. 13. l. 8. recopil. secus esset si unus Judex haberet jurisdictionem privavam, aut privilegiatam, ut notat idem Giurba, dicto consil. 48. num. 31. 36. 37. & 41. & consil. 62. num. 13. & 14. Grammaticus decision. 30. num. 11. & 12. & ad eum Didacus de Mari ad num. 12. Decianus tract. crim. lib. 4. dicto cap. 20. num. 23.

892 Non, præventio inducitur ex præcepto Judicis, quo juber reum non recedere à tali loco, quoniam vult venire ad faciendum contra eum visitationem, vel inquisitionem; quoniam hoc præceptum habet vim citationis, Federicus de Senis cons. 145. num. 3. in fine, vers. sed pone quod corrupte solet allegari, consil. 140. propone hunc casum, videtur sentire contra hanc assertiōnem, & præferri debet tanquam præventionis, referens se ad Archidiacionum in cap. si eum, de præbend. in sexto, verum eam tueretur Antonius in dict. cap. proposisti, num. 13. Panormitanus num. 11. Marianus num. 25. Felymus num. 2. in fine, vers. in questione, Decianus tract. crimin. lib. 4. cap. 21. num. 17. Azevedus in dicta lego 10. num. 66.

893 Undecimo, Judex qui prævenit causam citans mandatarium, vel unum ex multis sociis delinquentibus, censetur eam prævenisse contra mandantem, aut alios omnes delicti socios. Ita sentit Netus de sancto Geminiano in tract. bannitorum, 2. par. cap. primi temporis, n. 7. tom. 11. tract. 1. par. quem sequuntur Marianus d. cap. proposisti, num. 22. vers. nono quero, & n. 23. & n. 37. Decianus d. cap. 22. n. 16. & cap. 22. n. 4. Farinacius d. quaf. 7. n. 62. Scaccia d. cap. 12. n. 78. Bossius tit. de foro compet. n. 109. & 147. Azevedus in d. leg. 10. num. 64. 65. & 84. Giurba cons. 70. n. 14. & 15. Ratio est, quia mandans, & mandatarius, & omnes socii cujuslibet criminis, aut sunt rei unius,

prævenientis faciat filere processus preventorum. Id probat textus in l. cum quedam, 19. in principio, ff. de jurisdictione omn. judic. leg. si quis possea, 7. ff. de judicis, cap. proposisti, 19. de foro compet. Ita sentiunt Marianus in d. cap. proposisti, n. 27. Hippolytus de Marsiliis in reper. l. extra territorium, fin. num. 20. ff. de jurisdictione omn. judic. De cianus tract. crim. l. 4. cap. 22. num. 1. Scaccia de judicis, l. 1. d. cap. 12. n. 57. & 66. Bossius tit. de foro compet. n. 79. Gail. observation. practicar. l. 1. obser. 29. n. 6. Farinacius d. quaf. 7. num. 52. Azevedus in d. l. 10. n. 80. & seqq. & n. 92. tit. 13. l. 8. recop. Marta de jurisdictione, part. 2. cap. 2. ex n. 4. Ita autem effectus ex eo provenit, quoniam si preventio non obesset, quominus preventus Judex in causa procederet, unus reus posset coram diversis Judicibus ob usum, & eandem causam vexari, molesta & sumptibus affici, & sibi eodem delicto queri, quorum neutrum deber perimit, l. licet, & fin. ff. nante, capones, & stabularii, l. sculptori, 6. ff. de se pulchro violat. l. qui de criminis, 9. in principio, ubi Glossa prima, & ultima, C. de accusationibus, l. 12. tit. 1. par. 7. & ibi Glossa prima, notat Bossius tit. de foro competenti, num. 108. Scaccia d. cap. 12. n. 57. in fine, Farinacius d. quaf. 7. n. 52. Secundo item, dividetur continentia causa contra regulam textus in l. 1. & 2. ff. de quibus rebus ad eundem judic. eatur, leg. nulli, C. de judicis, cap. 1. de casu possessor. & proprietat. cap. 1. de sequestrat. possessor. & fruct. & notata ad eundem Scaccia l. 1. de judicis, cap. 11. num. 24. Mattheo de Affiliis decis. 354. & ibi Ursillo, & ceteris Addentibus, Capycio decis. 122. & decis. 173. Francis decis. 426. & decis. 582. Pequera decis. 224. Gail. observationibus practicar. lib. 1. obseruat. 32. Menochius de arbitrariorum, l. 2. centur. 4. cap. 371. Tertio tandem, judicium non haberet finem, ubi sumptus initium, contra regulam leg. ubi acceptum, 30. ff. de judicis, & ibi tradita à Doctoribus, Giurba decis. 23. num. 1. præterquam quod regolare est, utris, qui prævenit in quacunquam pati causa, preferatur, l. neganda, 19. C. qui accusare non possunt, ubi notat Baldus num. 1. Francis decis. 147. num. 5. Decianus dict. cap. 20. num. 3. adeo ut Cynus in l. per agrum, 1. num. 4. Baldus n. 1. Salyctus num. 2. Mcneius n. 24. Cod. de servitut. & aqua Tiraquell. de jure primogenitorum, quaf. 17. opinion. 1. num. 21. ex ea regula credant decidendum contentiōnem inter duo plaustra, vel falmas ubi obvianta in tam angusta via, ut simul trasire non possint; & præoccupantis credunt esse meliorem conditionem, ut præventus retrocedere debetur, & prævenient locum dare. Cujus decisionis meminerunt Decianus dict. num. 3. & Azevedus in d. l. 10. n. 16. tit. 13. l. 8. recopil. qui prædictam regulam exhortant, & confirmant, relativis legibus eam comprobantibus.

894 Limitabit tamen primo hunc secundum effectum, ut tunc locum habeat, cum litigans opponit exceptionem præventionis, secus si non opponeret: nam tunc processus utrinque Judicis valeret, & sustineretur. Hanc limitationem tradit Innocentius in cap. cum M. Ferrarteris, 9. num. 10. quem sequuntur omnes teste Felyno ibidem, num. 25. de confir. Marianus in d. cap. proposisti, n. 31. Decius in cap. ex tenore, num. 35. de rescriptis, Bossius tit. de foro competenti, num. 81. Antonius Gabriel l. 2. communis, titul. de judicis, conclus. 1. num. 20. Affidis decis. 354. n. 2. Mafcardus d. conclus. 1233. n. 13. Scaccia l. 1. de judicis, d. cap. 12. num. 67. Farinacius d. quaf. 7. num. 54. Decianus d. cap. 23. num. 9. & 10. Azevedus in d. leg. 10. num. 66. 67. & 68. Barbosa in d. l. si quis posse, num. 82. ff. de judicis, qui referunt antiquiores. An vero possit quis inquire, damnari, & puniri sibi pro eodem delicto à diversis Judicibus, quoniam id ad nostrum institutum non pertinet, vide l. 12. titul. 1. part. 7. & ibi Gregorium Covarruvia l. 2. variarum, cap. 10. Antonius Gomez tom. 3. variarum, cap. 1. ex num. 26. & ex num. 38. Bossius tit. de foro competenti, ex num. 83. Decianum tractat. crimin. l. 3. cap. 30. Scaccia de judicis, lib. 1. dicto cap. 2. ex num. 81. Julium Claram lib. 5. sentent. 5. final. quaf. 57. & ibi Addentes, Farinacius dict. quaf. 7. num. 26.

895 Decimo tertio, data paritate temporis inter duos Judices citantes, quis prævalere debeat, & preferri in cognitione causa, vide Farinacium d. quaf. 7. num. 63. vers. & in proposito, qui post Decianum resolvit, & distinguat quatuor causas, & Azevedum in d. l. 10. ex num. 73. & Antonius de Matthæis tract. de prorogatione jurisdictionis, num. 33. vers. queritur iuxta predicta.

896 Decimo tertio, data paritate temporis inter duos Judices citantes, quis prævalere debeat, & preferri in cognitione causa, vide Farinacium d. quaf. 7. num. 63. vers. & in proposito, qui post Decianum resolvit, & distinguat quatuor causas, & Azevedum in d. l. 10. ex num. 73. & 12. num. 21. ex ea regula credant decidendum contentiōnem inter duo plaustra, vel falmas ubi obvianta in tam angusta via, ut simul trasire non possint; & præoccupantis credunt esse meliorem conditionem, ut præventus retrocedere debetur, & prævenient locum dare. Cujus decisionis meminerunt Decianus dict. num. 3. & Azevedus in d. l. 10. n. 16. tit. 13. l. 8. recopil. qui prædictam regulam exhortant, & confirmant, relativis legibus eam comprobantibus.

897 Decimo quarto, an obligatio guarantia, seu obligatio penes acta, que obtinet auctoritatē rei judicatae quondam id, quod possit contra reum exequutionem mandari, inducat præventionem, & ejus effectus; inferius commodiore loco tractabimus num. 910.

898 Reliqua est quarta, & ultima difficultas, quinam sint effectus præventionis: Et dicendum est primum effectum esse, ut per præventionem perpetueretur jurisdictione delegati, quoniam res definit esse integra. De quo effectu agunt Doctores in cap. relatum, 19. in cap. gratiam, 20. & in cap. licet undique, 20. de offic. delegat. Archidiacionum in cap. non ita, 2. quaf. 6. ex n. 1. Imola in d. cap. licet undique, ex num. 7. Legista in leg. & quia 6. ff. de juris omn. judic. ita tradit Marianus in d. cap. proposisti, num. 15. & 19. De hoc tamen effectu modo non agimus.

899 Secundus effectus præventionis est, consolidare omnem jurisdictionem, quam parem, & in solidum habent plures Judices competentes, cumque appropriare prævenientem, ut deinceps ipse folum possit de causa cognoscere, & sic præferendus in cognitione, & processu causa, cæteris Judicibus competentibus, & aliis non debeat, neque possint, quasi per præventionem habentes manus ligatas, seu amplius in ea causa se ingerere, sed processus Carleval. de Judicis, Tom. I.

- quam, 7. ex num. 182. ff. de judiciis. Et hæc est una ex limitationibus regulæ, l. ubi acceptum, 30. ff. de judiciis, quæ tradit Felinus in cap. cum M. Ferrariensis, n. 25. vers. quarum adde, de consitut. & in cap. ex tenore, 16. num. 15. & 16. Decius num. 34. de rescriptis, & multis relatis, Antonius Gabriel lib. 2. communum, tit. de judiciis, conclus. 1. num. 21. Caravita rit. 205. num. 2. & 17. Franchis dec. 41. 7. num. 1. & decif. 551. num. 7. & Farinacius conf. 214. num. 8. lib. 3. Itius autem limitationis duas rationes reddit Bartolus in l. seculibz. 6. n. 2. ff. de secul. violat. Prima est, quoniam non potest quis se juvare instantia, & iudicio capto coram ipso Judge, apud quem est contumax, nisi suam contumaciam purgaverit, & expensas refecerit, lege sancimus, Cod. de judiciis. Ergo multo minus poterit uti beneficio illius instantie coram alio Judge. Secunda, quoniam aliquo est in potestate litigantis eludere ambos Judges, prævenientem, & preventum: prævenit, quia apud eum convenienter non posset allegata, & obstante exceptione præventionis: prævenientem vero, quoniam apud eum se non susteret, sed in sua contumacia perseverans condemnationem vitaret, pœnamque effugeret, quod permitti non debet, argumento leg. ne in potestate, 26. ff. de recept. arbitri.
- 502 Sublinit tamen hanc limitationem secundam non procedere, si contumax se sistat coram Judge præveniente purgata contumacia, & refectis expensis: nam exinde poterit allegare exceptionem præventionis, & ea se juvare, cœstantibus rationibus predictæ limitationis. Ita sententia Felyns in d. cap. ex tenore, 16. num. 16. Decius num. 34. & Angelus in l. quoniam, 10. num. 1. ff. de damn. infect. Paulus in l. hoc amplius, 9. §. celsus recte, num. 8. Alexander ibi n. 9. ff. eodem titulo, & in l. si quis postea, n. 7. ubi Barbosa ex n. 186. ff. de judiciis, Grammaticus decif. 26. num. 10. Antonius Gabriel tit. de judiciis, d. conclus. 1. num. 24. Scaccia d. cap. 12. num. 69. Farinacius d. quaf. 7. num. 55. vers. sublinita, Caravita ad ritum 205. n. 2.
- 503 Limita tertio principaliter prædictum secundum effectum in crimen hereticis, in quo non obstante præventionis exceptione potest procedi à diversis Judicibus speciali fidei favore, & Religionis, cap. ut officium, 11. cap. per hoc, 17. de hereticis, nota Marianus in d. cap. proposuisti, num. 29. de foro competenti, Felyns in d. cap. ex tenore, 16. num. 18. in fine, versic. fallit octavo, & in d. cap. cum M. num. 25. in fine, Angelus in l. si quis postea, 7. num. 3. Paulus n. 7. ff. de judiciis, Antonius Gabriel a. concil. 1. num. 19. Decianus l. 4. d. cap. 20. n. 26. Azevedus in d. l. 10. num. 49. Directorum inquisitorum 3. part. quaf. 46. & ad eum locum Pugna, Simancas de catholicis institutionibus, 34. num. 25. Ludovicus Carterius in tract. de hereticis, n. 69. & 70. Royas de hereticis, 2. part. n. 431. & 432. tom. 1. tract. part. 2. Quam tamen limitationem sublinitandam credit Arctinus in l. si pluribus, 33. in fine, ff. de leg. 1. ubi vide.
- 504 Ceteræ limitationes prædicti secundi effectus, quæ eadem sunt limitationes, l. ubi acceptum, 30. ff. de judic. petenda sunt à Doctoribus apud eandem legem, & à Felyno in d. cap. cum M. Ferrariensis, 9. num. 10. non confit. & in cap. ex tenore, 16. ex num. 15. Decio ibi ex num. 34. de rescriptis, eodem Felyno in d. cap. proposuisti, num. 2. de foro competenti, Antonio Gabriele l. 2. communum, tit. de judiciis, conclus. 1. Corseto in singularibus, singul. 144. verb. judicium.
- 505 Quod si Judge præveniens inhibeat Judicem prævenit, cumque requirat, ut in causa ulterius non procedat, sed remittat processum, illeque inhibitoribus literis obsequi nolit, sed ulterius prosequatur, inhibitionem contemptens, ad superiorienc recurrentem est, utendumque iisdem illis remedii, quibus dixi supra, quest. 1. ex n. 38. esse locum, si quis Judge litteras hortatorias, seu requiotorias à Judge competente, & legitime missas, noluerit exequitioni mandare. Quibus addes quæ in hoc casu agenda nota Scaccia d. cap. 12. ex num. 71.
- 506 Tertius effectus præventionis ortus ex secundo predicto est, ut facta præventione per citationem legitimam, non possit deinceps, neque actor, neque reus, altero invito forum mutare quoad item captam, & præventam, sed eam coram præveniente Judge prosequi tencantur, & finire, utpote eadem instantia perseverante, five adveniat novus forum de jure communi, five ex novo superveniente privilegio. Ita probat textus in leg. cum quadam, 19. in principio, ff. de jurisd. omn. jud. & in leg. si quis postea, 7. leg. ubi acceptum, 30. ff. de judiciis, cap. proposuisti, 19. de

Disputatio II. Quæst. VII. Sect. III.

165

rem. Et in his terminis nullum inveni contradictem hujus opinionis ex illis Doctoribus, qui præventioni tribuunt effectum, ne Clericus, aut Religiosus omnino extinatur à jurisdictione seculari, saltem quod bona tametificiam esse quodam alios, quamvis paucos, qui contrarium sentiant, quos referit Alberticus in tract. de statutis, l. 3. quaf. 41. num. 10. in fine, ex illis vero prioribus, solus quod videtur, Marta de jurisdictione, 2. part. cap. 2. ex n. 14. Marcellus Cala de modo articulandi, §. 1. glos. 1. n. 63. Giurba decif. 23. n. 5. 2. & 3. & conf. 15. n. 38. & conf. 48. n. 41. conf. 70. n. 11. Grassis de effectibus clericis, primo effectu, limit. 65. num. 1239. cum seqq.

Hinc oritur, ut Clerici, aut Religiosi effecti post preventam causam à facultati Judge, coram eodem debeant prosequi judgmentum, ut dixi supra, quaf. 6. ex num. 445. & prop. num. 448. Item ut miles factus post causam preventam quoad item captam non gaudeat privilegio fori, ut dixi eadem quaf. 6. num. 473. cum seqq. quod idem scholai factio post citationem sentiendum esse significavimus num. 448. Item ut miserabilis, qui post ceptum judgmentum coram Judge privilegiato defuit esse miserabilis, cœstante miserationis causa, veluti obtento Gigis annulo, seu virgula divina, & Deo undecunque juvante, nihilominus iudicium coram eodem Judge sit prosequitur, ut late diximus supra, ex num. 618. Item ut qui post item captam capit esse miserabilis ad Charontis januam insperato deductus, & a sinistro genio in malum tragicum dejectus, item non possit trahere ad privilegium forum, neque eo gaudere, ut dixi, multiisque probavi & declaravi, ex num. 635. Item ut qui Neapolitanam civitatem acquisivit post item captam privilegio fori Neapolitanorum gaudere non debat, ut dixi supra, num. 682.

Amplia primo predictum tertium effectum, ut si facta præventione reali quis mutet statum factus Clericus, vel Religiosus, non solum debet gaudere novi fori supervenientis privilegio quoad causam criminalem præventam, & quoad bona, sed neque quoad personam; atque ita nullo modo quoad causam præventam possit forum, & Judge mutare. Ita fit, ut si quis post capturam ob delictum in carceribus fiat Clericus, aut Religiosus, non solum non possit opposita fori declinatoria evadere iudicium secularis Judge, à quo fuit carceratus, & condemnationem quoad bona, sed neque quoad personam, cuius districcio, & pœna corporalis inflictio pertinet quaque ad seculari, qui prævenit per citationem reali, non solum causam, sed personam. Ita sentit Jo. Andreas in cap. 1. n. 20. de obligat. ad ratioc. non ordinari, quem sequuntur Cardin. Zabarella ibi num. 2. vers. non quero, circa finem, Antonius de Butrio n. 12. Panormitanus n. 5. post medium, Imola n. 6. Anchiaranus n. 2. circa finem, vers. sexta est opinio, & in cap. ea que 26. num. 19. au. 13. vers. primo casu, de reg. jur. in sexto. Capella Tholofana dec. 347. Federicus de Schis consil. seu quaf. 97. quoniam, 5. vers. item quaro nunciquid sit verum, Marianus Socinus in d. cap. proposuisti, n. 53. in fine, Bartolus in l. n. 3. in fine, ff. de pœnis, Baldus in l. officiales 4. n. 3. C. de Episc. & cler. Angelus in l. si quis postea 7. n. 4. in fin. Barbosa n. 243. ff. de judiciis, Chassaneus in confutationes Burgundia, rubr. 1. §. 5. verb. 5. il. n. grace, 67. Belluga in speculo, rubr. 11. §. videndum, n. 21. Antonius de Matthais tract. de prorogatione jurisdictionis, num. 57. vers. unde Clericus, Decianus tract. crimin. lib. 4. cap. 9. ex num. 137. Caballus resolut. crimin. casu 108. n. 2. Franchis decif. 209. num. 3. ubi dicit omnes sequi hanc opinionem, & decif. 384. n. 14. Fabius de Anna conf. 139. dum in illam questionem, alias refertur 140. n. 8. & 10. lib. 2. Cancer. viariarum resolutionum, 2. part. 2. cap. 2. num. 136. & 137. Alberticus in l. cum ratiis 8. ex bonis, n. 1. & 2. in fine, Hippolytus de Marfilis sing. 534. attende ad unum, & in l. statu liber, ex n. 5. ff. de questionibus, Follerius in confit. ad scripturis, n. 7. de Episcop. & cler. Ex quibus tamen isti tres posteriores non descendunt ad particulari casum iisdem ampliationis, sed loquuntur in genere de Clericatu, vel Religione in fraudem suscepis, de quo agunt quoniam pluri à me relati supra, num. 447. Rationem hujus ampliationis reddunt Joannes Andreas, & ceteri illum sequuti, quoniam fraus sua nemini debet patrocinari, neque debet aperiri via ad eludendam justitiam, & jus publicum, quod in puniendis delictis veritatem participantibus dolum tam co, qui dat, quam qui suscipit ordines, vel habitum Religionis, aut professo-

rem. An vero ista ampliatione subamplianda sit ad eum casum, quo quis relaxatus à carceribus sub fidejussionibus ante tempus, vel casum restitutionis ad carceres, vel fuga ex carceribus arrepta, aut post fugam ante carcerationem bannitus, aut post latam sententiam forjudicationis, cum in fuga esset, (qui sunt similes casus) suscepit ordinem Clericatus, vel ingressus est Religionem monachalem, vel militarem, aut in ea professus est, ex facto dubitatum est sibi in Sacro Consilio Neapolitano. Et apud Vincentium de Franchis, decif. 209. pro utraque parte redispata, & ibi non decisa; deinceps vero decif. 384. decif. est, eum debere gaudere privilegio fori quoad distinctionem personæ, & remittendam ad Judicem Ecclesiasticum: quoniam existimatum est, eo casu solum esse præventam causam, non personam. Cujus decisionis minimis Regens Tapin in confit. de personis, num. 32. & rem tractavit ex num. 26. lib. 1. Juris Neapolit. rubr. 3. Idem iterum decif. est apud eundem Franchis decif. 709. in cau. cuiusdam inquisiti relaxati sub fidejussionibus, post admissi ad Religionem sancti Joannis Hierosolymitanam, qui remissus est ad Ecclesiasticum. Et cum iterum accidisset idem casus in persona cuiusdam fugiti, qui post forjudicationem habitum suscepit, & professio nem fecerat in eadem religione Hierosolymitanæ sancti Joannis anno 1627. junctis duabus aliis ad Sac. Consilium adjunctis designatis, è quibus ego fui, cum dubitatum esset, an validi fuerit professio, qui articulus erat spiritualis, decif. est articulum validitatem, vel invaliditatem professionis, remittendum esse ad Sanctissimum, & interim reus, qui captus fuerat, retentus fuit in carceribus Magn. Cur. Vicar. habito pro constanti, potiturum illum privilegio fori quoad personam, si professio valida foret. Et cum post re Romæ discussa, pronunciata fuisse professio non invalida, audiri eum remissum ad Ecclesiasticum forum, iuxta receptam præsum apud Franchis d. dec. 384. cuius sententiam sequuntur Cartarius de exequitione sentent. cap. bannito, cap. fin. n. 308. Caballus resolut. crimin. casu 108. num. 2. Mastrillus decif. 294. ex num. 11. Marta de jurisdictione, 4. part. cap. 121. ex num. 3. Grassis de effectibus clericatus 1. effectu, n. 1138. tametifici parumper videatur declinare, Giurba conf. 15. num. 34. & 35. Imo vero idem Franchis decif. 395. refert à Sac. Consil. decif. eum qui laicus cum esset, relegatus est in Insulam ad certum tempus, imposta pœna duplicitationis exili, & pecunaria, si relegationem violasset, & intra illud tempus suscepit ordinem Clericatus, & post ab Insula discessisset, captum, & carceratum, compelli à Judge laico, qui sententiam tulerat, ad solvendam pœnam pecuniariam non posse, neque ab eodem illi infligi duplicationem relegationis in eadem prima sententia contentam; in quam rem refert Alberticus in leg. ministris, 10. num. 5. & 6. ff. de offic. Proconsul. & Legat. qui tractans eam est conseruo, quando Clericus relegatur imposta pœna in casu violationis relegationis, aut ipsi JUDICIIS reservata, & durante relegatione contracta matrimonio cum vidua amittit fori privilegium, decernit ob violatum exilium à laico puniendum, non ab Ecclesiastico.

Contrariam nihilominus sententiam, imo reum ex obligatione guarentigia, seu contracta pœnas acta, & habente paratum exequitionem convenientium esse coram eo Judge, cui subjecitur tempore exequitionis in judicio petitio, vel incusationis obligationis, vel citationis eiusque, quæ necessaria fuerit in iudicio exequitivo, non coram eo, cui subjecetur tempore obligationis contractæ; & quod consequens est, non indici præventionem ex istiusmodi obligatione, virorem existimo. Quam tradit Imola in leg. nemo, 58. num. 9. ff. de legat. 1. Baldus ibi num. 6. in fine, Jaf. in 1. lectur. num. 86. & in 2. lectur. n. 12. Alexander n. 31. Cardin. Zabarella in clement. 1. n. 5. quaf. 9. de censibus, Arnaldus Albertinus in repet. cap. quoniam, quaf. 13. n. 21. de hereticis, in sexto, Vincentius de Franchis dec. 656. Carolus de Grassis de effectibus clericatus.

Carileval. de Judiciis, 7. tom. I.

L 3 carius,